

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Člověk a svět práce doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku potřebnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Vede žáky k získávání nezbytného souboru vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v různých oborech lidské činnosti. Vychází z konkrétních životních situací a cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky. Tato oblast je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy, které jsou pro školu povinné: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů.

I. období I. stupně

Práce s drobným materiálem - žák pracuje podle slovního návodu a vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.

Konstrukční činnosti - žáci zvládají elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.

Pěstitelské práce - žáci provádí pozorování přírody a svá pozorování zaznamenávají a hodnotí je. Pečují o nenáročné rostliny.

II. období I. stupně

Dochází k dalšímu rozvíjení dovedností, které žáci získali v I. období, prohlubování poznatků a upevňování pracovních návyků. Jsou uplatňovány formy skupinové i samostatné práce, žákům je poskytován prostor pro vlastní iniciativu a fantazii.

II. stupeň

Tematické okruhy:

Konstrukční činnosti

Okruh Konstrukční činnosti postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Předmět se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčím myšlení, spolupráci žáků při řešení nejrůznějších problémů a realizaci projektů.

Práce s materiály (šití)

Pracovní činnosti zaměřené na odívání a textilní techniky jsou vyučovány v 8. ročníku (pouze dívky). Výuka probíhá jedenkrát za 14 dnů v bloku dvou vyučovacích hodin ve specializované učebně vybavené šicími stroji.

Při výuce je kladen důraz na kulturu odívání při využití vlastních znalostí, zkušeností a vkusu. Dívky vytvářejí jednoduchými postupy různé výrobky z tradičních materiálů. Žákyně pracují podle slovního návodu a předlohy tak, aby byly schopny samostatně vypracovat zadané úkoly s případnou dopomocí vyučujícího.

V dalších hodinách zvládají jednoduché pracovní operace a postupy při využití různých textilních technik.

Příprava pokrmů

Výuka se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje základní vzdělání o složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě. Je založena na tvůrčí myšlenkové a praktické spoluúčasti žáka.

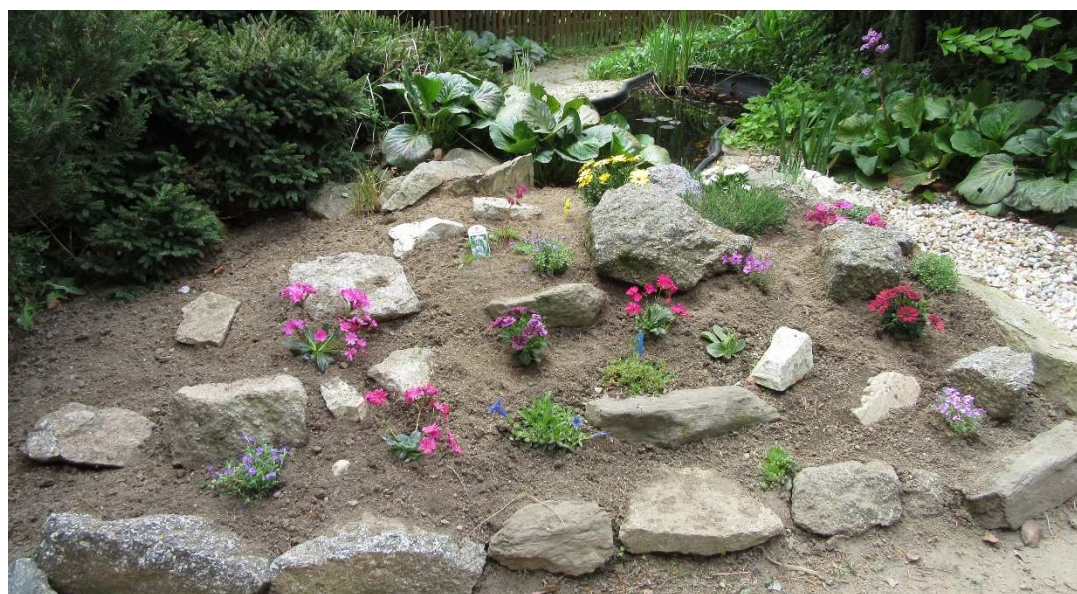
Při výuce se dbá na znalost a dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce v cvičné kuchyni, dodržování základních principů stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti, na používání základního kuchyňského vybavení a na bezpečnou obsluhu základních spotřebičů.

Žáci se naučí poskytovat první pomoc při úrazech v kuchyni a postupovat v případě požáru. Během roku se seznamují se základními pojmy v oboru výživy a stravování. V praxi se také naučí některé úpravy pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů. Seznámí se s výběrem, nákupem a skladováním potravin, skupinami potravin, sestavováním jídelníčků pro různé věkové skupiny.

Během práce je vždy kladen důraz na bezpečnost a hygienu provozů a na udržování čistoty a pořádku.

Pěstitelské práce

Tematický okruh Pěstitelské práce je zaměřen prakticky a pracovní. Ve větší míře se vyučovací hodiny uskutečňují v odborné učebně, skleníku a na cvičných záhonech v areálu školní zahrady. Žáci se učí moderními metodami pěstovat a chránit rostliny. Tento předmět obohacuje přírodopisné a přírodovědné znalosti žáků.

Mezi hlavní formy práce tohoto okruhu patří laboratorní, experimentální a pokusné činnosti. Důraz je kladen na vytváření pozitivního vztahu žáků k přírodě a životnímu prostředí, každoroční aktivní zapojení do projektu ke Dni Země.

Časové dotace předmětu v jednotlivých ročnících:

Ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Počet hodin	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Výuka probíhá na prvním stupni ve třídě nebo na školním pozemku, třídy se nedělí na skupiny. Na druhém stupni se třídy dělí na dvě skupiny. Výuka probíhá v dvouhodinových blocích jednou za 14 dní v cvičné kuchyni, pracovně šití nebo pozemků. Práce s technickým materiálem se vyučuje v dřevo- nebo kovodílně.

Žák by měl být veden k tomu, aby byl schopen:

Kompetence k řešení problémů

- problémy řešit samostatně nebo ve skupině

Kompetence komunikativní

- naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagovat a účinně se zapojovat do diskuse

Kompetence sociální a personální

- účinně pracovat ve skupině, společně s vyučujícím vytvářet pravidla práce v týmu
- podílet se na vytváření příjemné atmosféry ve skupině, v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat

Kompetence občanské

- chápat základní práva a povinnosti ve škole a mimo ni
- projevovat smysl pro kulturu a tvořivost

Kompetence pracovní

- používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- přistupovat k pracovní činnosti z hlediska kvality a funkčnosti
- využívat znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje a připravovat se na budoucnost

Kompetence digitální

- žák používá digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky